

De SKOR, orgaan van de VWG-Texel.

4e jaargang nr.3

INHOUD

- Zeetrekten op Texel	50
- De broedvogels van Den Burg	55
- Olieslachteoffers	62
- Waarnemingen nr. 21	64
- De trek van de blauwborst op Texel	71

De tekeningen in dit nummer zijn gemaakt door: Fritsjan Maas (blz.51,53,66), Peter v.d.Wolf (blz.68,70), Adriaan Dijkse (blz.69,63), en Sytske Dijkse(54).

Kopie voor de volgende Skor graag binnen op 1 augustus.

BESTUUR

Voorzitter: Henk Hin, Loodssingel 1, 1792 BG OUDESCHILD (02220-5264)

Secretaris: Dick Schermer, Molendwarsstraat 2, 1791 DN DEN BURG (02220-4239)

Penningmeester: Hans Witte, Warmoesstraat 69, 1791 CP DEN BURG (g.t.)

Redactie: Sytske Dijkse, Duinroosstraat 20, 1796 BJ De Koog (02228-676)

Waarnemingensecretaris: Adriaan Dijkse, adres en tel. zie hierboven.

de skor

v.w.g. texel 1985 no. 3

ZEETREKTELLEN OP TEXEL. 29 maart-13 mei

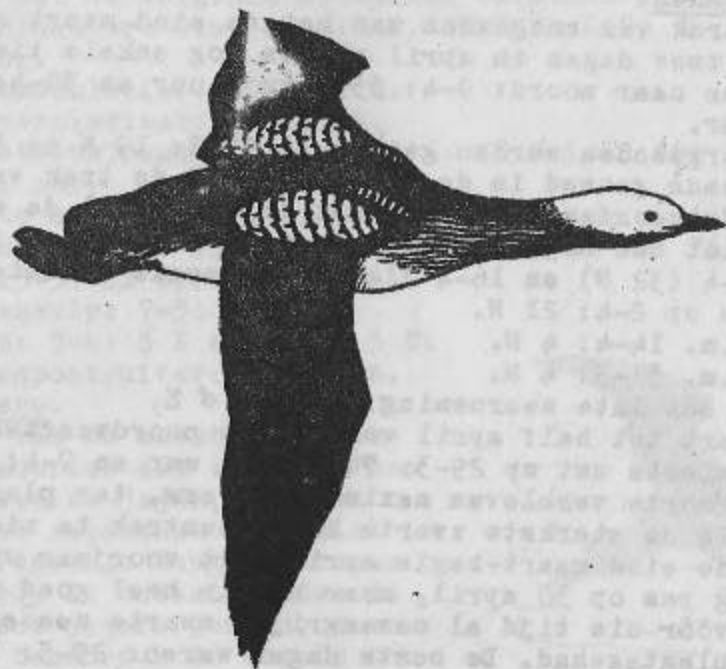
De voorjaarsstrek over zee vertoont ieder jaar zo'n beetje hetzelfde patroon, maar natuurlijk springen er iedere keer enkele soorten in positieve of negatieve zin uit. Om met de eerste groep te beginnen, van de noordse stormvogel, Jan van Gent, kleine jager en dwergmeeuw werden grotere aantallen dan normaal genoteerd, allemaal nogal pelagische soorten. Hun voorkomen is afhankelijk van aanlandige wind en daarvan hebben we genoeg gehad dit voorjaar. Duidelijk onder het gemiddelde bleef de doortrek van grondeleenden (vooral wintertalingen), zwarte zeeëenden, middelste zaagbekken en steltlopers.

Voor dit verslag werden door het inmiddels befaamde trio (Louis & Richard Witte en ondergetekende) 75½ uur zeetrekgeteld, daarbij af en toe ondersteund door Jan den Ouden, Kees Roselaar, Egge Boerma en Dirk Moerbeek.

Duikers en futen.

De doortrek van 'duikers' viel min of meer uiteen in drie delen; het eerste trek golfje was eind maart (29-3: 35 N in 1 uur) te zien, rond 10 april volgde de tweede (met op 10-4: 105 N in 4 uur, waarvan 24 roodkeel- en 1 parelduiker) en eind april trad een derde trek golf op (29-4: 98 N in 5 uur (27 roodkeel- en 6 parelduiker). In totaal werden 568 exemplaren gezien, waarvan 537 vogels noordwaarts trokken. Zoals gewoonlijk bleef het merendeel van deze vogels ongedetermineerd, 29% (166 exx) werd wel op soort gebracht, daarvan waren er 21 parelduikers, de overige 45 dus roodkeelduikers. Op 9-4 vloog er voor de eerste maal een parelduiker in prachtkleed langs. Bovendien kwam er op 26-4 een 'ijsduiker' dan wel gepennavelduiker' in zomerkleed langs naar noord, helaas was deze vogel te ver weg om meer details te kunnen waarnemen.

De fuut werd in april slechts vijf maal gezien (op 6-4: 2 N, 1 tp.), in mei éénmaal. Van de roodhalsfuut trokken wat regelmatigere individuen langs en twee keer zelfs een groepje. (27-4: 5 N en 7-5: 2 N); in totaal 11 exemplaren. Op 3 dagen werden kuifduikers opgemerkt (7-4: 2 Z, 9-4: 2 exx in zomerkleed tp en 12-4: 2 zomerkleed N en één tp) Op 6-4 vloog een niet gedetermineerd 'klein fuutje' naar noord,

Noordse stormvogel: de aantallen noordse stormvogels waren dit voorjaar ouderwets hoog, de aanhoudende zeewinden zullen hierbij ongetwijfeld geholpen hebben. Op 20-4 verschenen de eerste exemplaren (10 Z) voor de kust, terwijl er op 29-4 al 124 N vlogen in 3 uur. In de ochtend van 1 mei passeerden eerst 160 stormvogels naar noord (3 uur), in de middag van diezelfde dag volgden 579 exemplaren een kotter naar zuid, daarna vlogen ook nog 217 vogels naar noord in 2 uur. In totaal werden tussen 20 april en 4 mei 1071 noordse stormvogels gezien.

Jan van Gent: ook van de Jan van Gent werden tamelijk veel exemplaren waargenomen, de volgende dagen leverden het grootste aandeel van de in totaal 223 Jan van Genten: 10-4: 8 Z, 24 N in 4 uur; 12-4: 16 Z, 16 N in 2½ uur en de beste dag was 1-5: 12 Z, 58 N in 5 uur.

Aalscholver: 4-4: 2 N, 9-4: 1 N, 11-4: 2 Z en 30-4: 1 Z.

Ganzen en eenden:

Met de doortrek van rotganzen was het na eind maart snel bekeken, op twee dagen in april vlogen nog enkele tientallen rotjes naar noord: 9-4: 55 N in 2 uur en 30-4: 32 N in 1 uur.

De meeste bergeenden werden gezien op 29-3: 19 N en 30-4: 5 N. Zoals reeds gezegd in de inleiding had de trek van grondel- en duikeenden weinig om het lijf, vooral de wintertaling liet het nogal afweten, met de hoogste uurtotalen op 12-4 (32 N) en 16-4 (14 N). De meeste smienten vlogen langs op 2-4: 21 N.

Krakeend: o.m. 14-4: 4 N.

Slobeend: o.m. 31-3: 4 N.

Toppereend: één late waarneming: 7-5: 1 ♂ Z.

Van eind maart tot half april vond enige noordwaartse trek van eiders plaats met op 29-3: 74 N in 1 uur en 7-4: 86 N in 2½ uur. Voorts verbleven maximaal 34 exx. ter plaatse. Normaliter is de sterkte zwarte zeeëendentrek te zien in de periode eind maart-begin april, dit voorjaar viel de beste dag pas op 30 april, maar het is heel goed mogelijk dat vóór die tijd al omvangrijke zwarte zeeëendentrek heeft plaatsgehad. De beste dagen waren: 29-3: 1016 N in 1 uur, en 30-4: 3291 N in 3 uur, en 10-4: 1973 N in 4 uur. Ook zwommen tot 392 exemplaren voor devtelpost op zee, een uitvloeisel van de grote groepen zwarte zeeëenden die in maart voor de Texelse kust verbleven. Op 15-4 hield zich de hele dag een abnormaal licht gekleurd (geheel crèmekleurig) of zwarte zeeëend voor het Westerslag op. Grote zeeëenden werden zeer regelmatig waargenomen, maar tot half april was van gerichte trek nog geen sprake, zoals blijkt uit de volgende dagtotalen van 5-4: 18 Z en 63 tp, 10-4: 68 Z, 73 N en 24 tp (in 4 uur). Noordwaartse trek vond wel plaats op 14-4: 182 N in 3 uur, 29-4: 145 N in 5 uur en 30-4: 123 N in 4 uur.

Brilduiker: 12-4: 1 N en 16-4: 1 N.

De doortrek van middelste zaagbekken stelde bijzonder weinig voor, slechts één uur met meer dan 10 exx (20-4: 1 Z, 12 N) op 13 mei vlogen nog 7 exx. N in 1 uur.

Steltlopers-

Dit jaar ontbrak steltloper trek van enige betekenis, zodat met de volgende opsomming volstaan kan worden.

Scholekster: o.m. 22-4: 42, 25 N en 6-5: 55 Z, 22 N in 2 uur.

Bontbekplevier: 30-4: 2 N.

Zilverplevier: 7-5: 5 N.

Drieteenstrandloper: o.m. 6-5: 28 N in 2 uur en 13-5: 15 N in 1 uur.

Bonte strandloper: 31-3: 21 N in 1 uur.

Rosse grutto: 29-4: 121 N in 3 uur en 30: 76 N in 1 uur en 13-5: 21 tp.

Regenwulp: 7-5: 5 N.

Wulp: 5-4: 8 N en 27-4: 5 N.

Groenpootruiter: 6-5: 2 N.

Jagers.

Een van de meest opvallende soorten dit voorjaar was de kleine jager, die met grote regelmaat en veelal paarsgewijs langstrok naar noord. In totaal werden 54 kleine jagers gezien, daarvan behoorden 28 vogels tot de donkere fase en 6 tot de lichte. De eerste waarneming werd reeds gedaan op 31-3 (1 N). De meeste exemplaren vlogen langs op 27-4:

11 N in 3 uur (8 dofa's en 1 lifa) en 1-5: 12 N in 4 uur (3 lifa's en 4 dofa's). Op laatstgenoemde dag vlogen ook nog 3 ongedetermineerde jagers langs.

Grote jager: 1-5: 1 ex. N, later weer Z.

Meeuwen De kokmeeuw werd slechts weinig gezien (max. op 7-5: 7 Z en 17 N, allemaal 1e jaars vogels). Daarentegen vond van de dwergmeeuw wel sterke trek plaats. Ongevoen waren de relatief grote aantallen dwergmeeuwen die zich al begin april voor Texel ophielden. Aanvankelijk leek het normale noordwaartse trek te betreffen, (5-4: 122 N en 28 tp in 2 uur en 6-4: 102 N in 2 uur), maar in de avond van 6-4 vlogen er 41 Z in 1 uur (vermoedelijk slaaptrek naar de Razende Bol) en ook op 12-4

nog veel zuidwaarts vliegende vogels (53 Z in 2½ uur). Eind april kwam de noordwaartse trek echt op gang, met als beste dag 30-4 met 336 N in 4 uur (hieronder slechts 6 le jaars vogels). Ook van de kleine mantelmeeuw werden grotere aantallen gezien dan in andere jaren, met de meeste exemplaren op: 9-4: 11Z, 60 N in 2 uur en 1-5: 6 Z en 70 N in 3 uur.

De grote mantelmeeuw werd veel minder gezien (alleen 27-4: 32 N in 3 uur). Grote burgemeester: 31-3: 1 le jaars Z, 15-4: 1 le jaars tp en 28-4: 1 le jaars N. Drieteenmeeuw: in april 10 exx. (5 le jaars+5 ad.) en in mei 4 exx. (2 le jaars en 2 ad.)

Sterns.

De eerste vidieven werden gezien op 4 april (2 zuid), op 26 april de eerste noordse sterns (16 N). Doortrek van 'noordse dieven' begon pas goed in de laatste week van april met op 27-4: 232 N in 3½ uur, 29-4: 834 N in 5 uur, waarvan 93 noordse sterns en 72 visdieven, en 4-5: 212 N in 2 uur. De meeste grote sterns vlogen langs tijdens een avonduur op 9 april: 259 N.

Op 10 april passeerde de eerste dwergstern, nadien werd slechts weinig doortrek opgemerkt (26-4: 46 N in 1 uur en 29-4: 21 N in 1 uur).

Alk/zeekoet: 27-4: 1 Z en 29-4: 1 N.

Zeekoet: 30-4 1 adult zomerkleed (met olie) tp.

Sperwer: 30-4: 1N.

Bruine kiekendief:

6-5: 1 Z.

Boomvalk: 12-5: 1 N.

Tot slot nog één

zeezoogdier:

10-4: 1 onv. grijze

zeehond tp.

Frits-Jan Maas

DE BROEDVOGELS VAN DEN BURG.

Het inventarisatieproject van Den Burg, dat in 1982 is gestart, werd in 1984 voortgezet. In 1982 werd een voorbereidend onderzoek gehouden; en in 1983 werd door zeven, in 1984 door zes VWG-ers geïnventariseerd.

Voor de uitwerking is dezelfde methode gebruikt als in 1983. Van elke soort wordt een verspreidingskaartje gegeven en verder staat een kleine toelichting in de tekst. Achter iedere soort staat een getal tussen haakjes. Dit getal geeft het aantal broedparen van 1983 weer. Over 1982 zijn geen betrouwbare cijfers bekend.

Wilde eend: 2 paren (7). Buiten de vijver is 1 broedgeval waargenomen. Het aantal broedparen in de vijver is niet duidelijk; deze dieren zijn vast en zeker niet wild. Turkse tortel: 40 paren (42½). Het gemengde paartje turkse tortel-tortelduif langs de ijsbaan van vorig jaar werd in 1984 niet meer waargenomen.

Houtduif: 28 paren (36).

Kauw: 69 paren (75).

Huiszwaluw: 9 paren (14). Deze soort is echt duidelijk afgenomen. De kans dat van de huiszwaluw een broedgeval over het hoofd is gezien is zeer klein.

Boerenzwaluw: 6 paren (7½).

Gierzwaluw: 3 paren (4). Een paar minder dan vorig jaar op de enig bekende kolonieplaats van Den Burg.

Spreeuw: 243 paren (280). Zeer waarschijnlijk is deze soort dit jaar iets onderschat.

Ekster: 11 paren (11).

Zwarte kraai: 1 paar (5)

Heggenus: 7 paren (11). De paren in de zuidoosthoek van vorig jaar zijn nu niet geteld. Ze zijn vast en zeker over het hoofd gezien.

Grauwe vliegenvanger: 1 paar (3) op de Algemene Begraafplaats.

Roodborst: 7 paren (13)

Winterkoning: 18 paren (27)

Witte kwikstaart: 2 paren (2)

Spotvogel: 9 paren (15).

Pitis: 9 paren (22). Ook van deze soort zijn er dit jaar veel minder geteld bij de Slingerweg.

Tjiftjaf: 2 paren (1).

Braamsluiper: 7 paren (12).

Pimpelmees: 18 paren (23).

Koolmees: 62 paren (83).

Putter: 10 paren (15). Ook deze soort is dit jaar niet als broedvogel in het zuidelijke deel aangetroffen.

Kneu: 14 paren (26)

Groenling: 35 paren (53). Weer een soort die in het zuidelijke deel sterk is afgenomen.

Vink: 6 paren (8)

Huismus: 535 paren (400-500). Het blijft een vogel waarvan het aantal territoria lastig te bepalen is. Dit jaar zijn de huismussen iets nauwkeuriger geteld.

Ringmus: 1 paar (6) De ringmussen uit de notaristuin zijn verdwenen. Was het inderdaad niet zo'n goed biotoop?

Zanglijster: 10 paren (19). Deze vogels moeten eigenlijk al in maart geteld worden omdat ze dan veel meer zingen dan in mei.

Merel: 73 paren (105) regelmatig verspreid over heel Den Burg.

Zwarte roodstaart: 1 paar bij de Spinbaan. Vorig jaar was daar ook een mannetje aan het zingen. Toen zong hij maar één keer; dit jaar regelmatig en in het hele voorjaar.

Opmerkelijk is, dat het aantal broedparen in 1984 beduidend lager lag dan in 1983. De enige soort die toenam was de tjiftjaf. Het aantal paren van de ekster en de witte kwikstaart bleef gelijk, evenals het aantal huismussen. Tafeleend, waterhoen, tortelduif, zwartkop, grasmus en grote lijster verdwenen dit jaar als broedvogel. Hoe komt dit grote verschil? Een vermoeden bestaat dat we de oorzaak moeten zoeken in het weer. In de periode dat geïnventariseerd werd, was het koud en somber. Vaak was het ook nog een beetje mistig en regenachtig, waardoor de zangactiviteit van de vogels op een laag pitje stond. Het gevolg daarvan was, dat de inventariseerders waarschijnlijk veel broedgevallen niet konden vaststellen. Dit gebeurt namelijk aan de hand van aantallen zingende vogels. Afgelopen voorjaar is de wielerveding aangelegd en dat is waarschijnlijk de oorzaak van de sterke afname van broedvogels in het zuidelijke gedeelte.

Er werden veel bomen omgezaagd en er was zoveel activiteit dat de vogels verstoord zijn en niet tot broeden kwamen.

Eigenlijk zouden we dit jaar opnieuw moeten gaan inventariseren. Het zou dan mogelijk geweest zijn om te zien welke invloed de afgelopen winter op het aantal broedparen heeft; daarbij zou vooral de winterkoning interessant zijn. Op de jaarvergadering is echter afgesproken dat een inventarisatie in 1985 niet zou plaatsvinden.

Giel, Richard, Hans,
Dick, Gerard, Wilma.

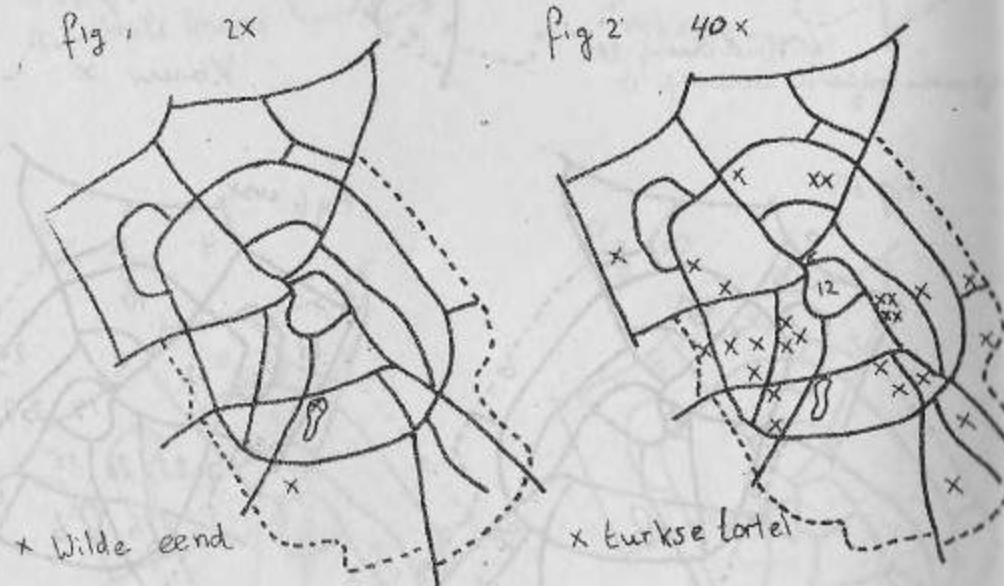

Fig 3

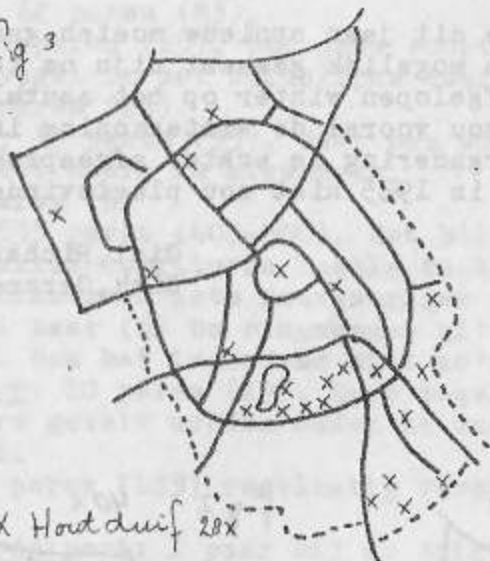

Fig 4 6gx

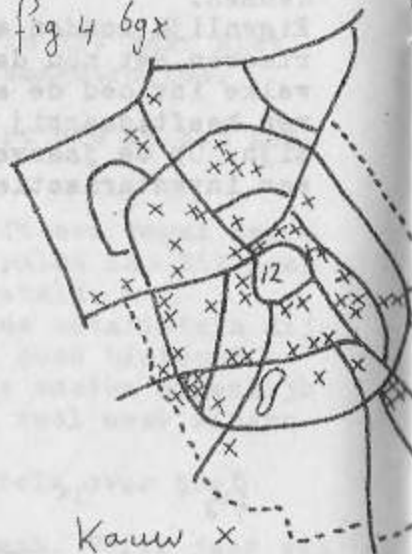

Fig 5

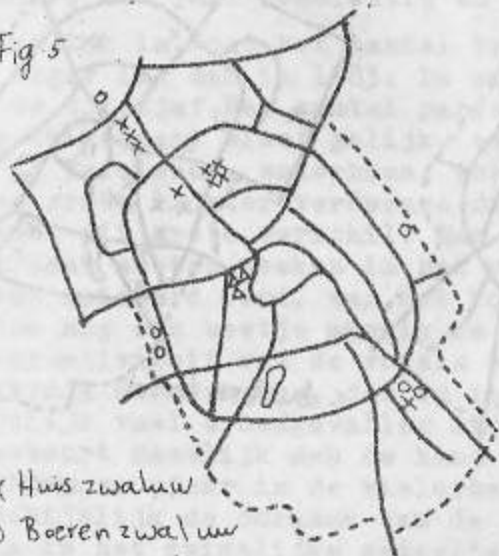

Fig 6 240x

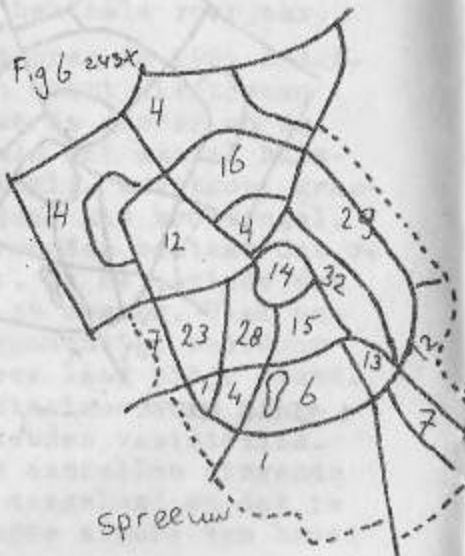

Fig 7

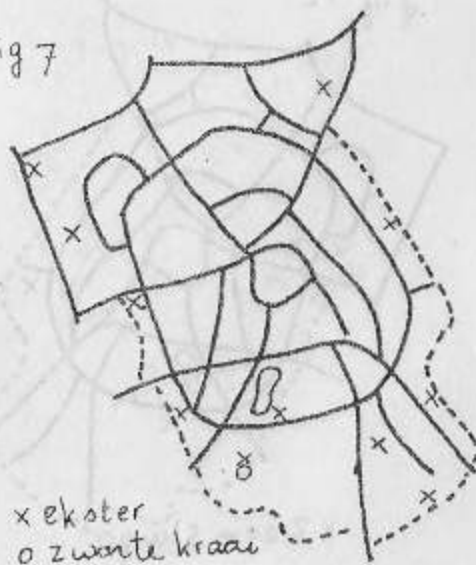

Fig 8

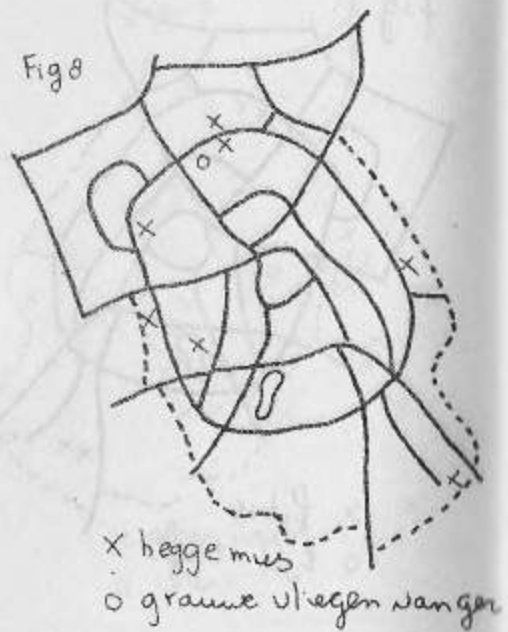

Fig 9

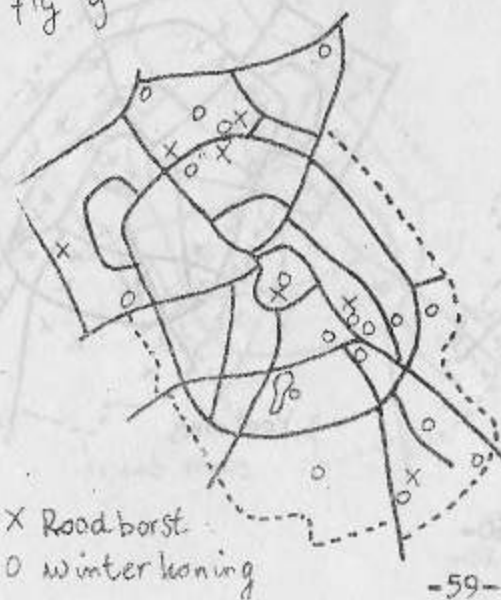
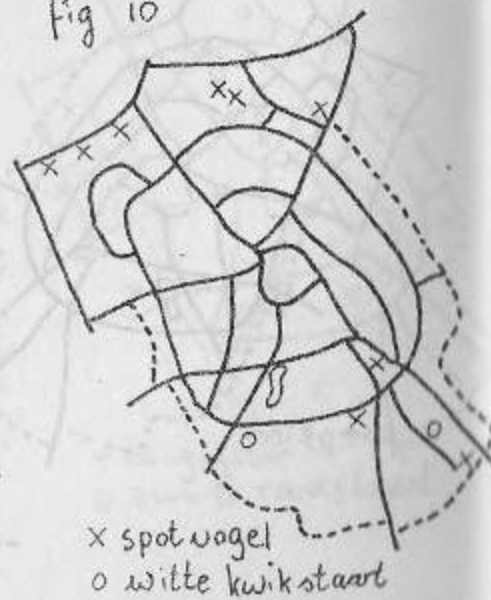

Fig 10

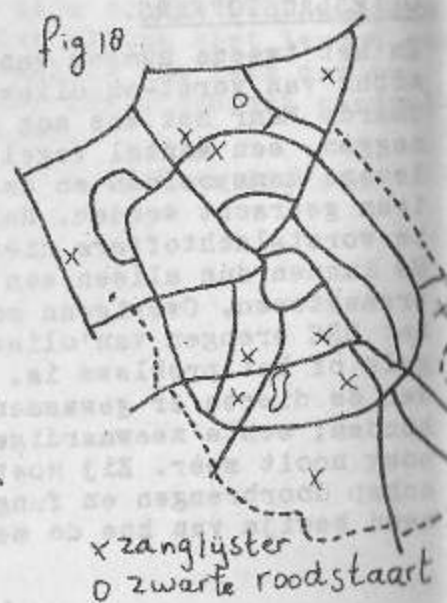
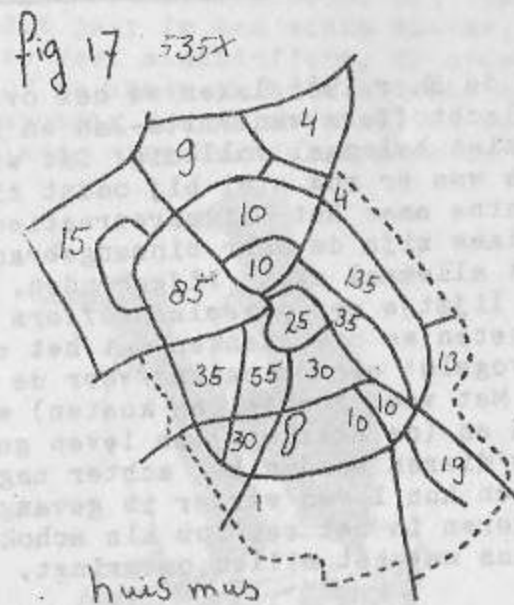
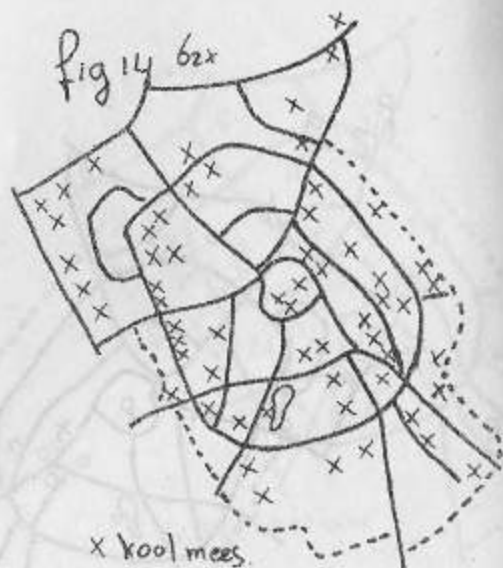
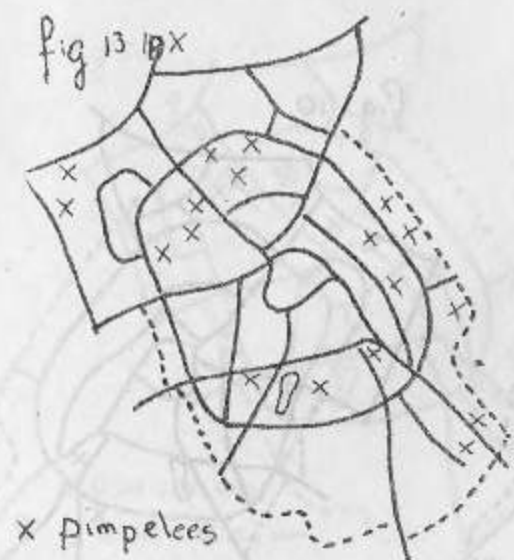
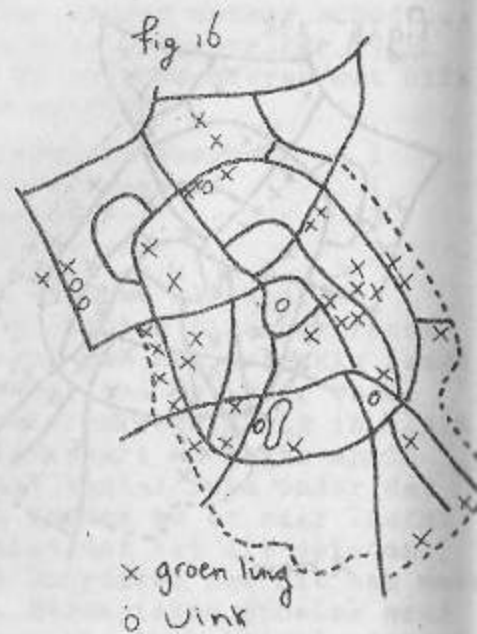
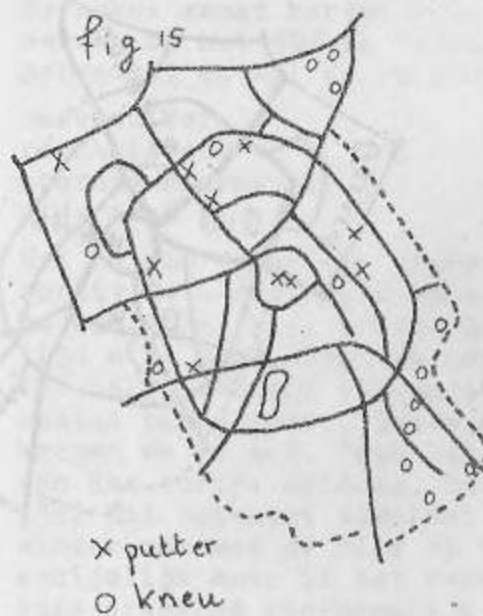
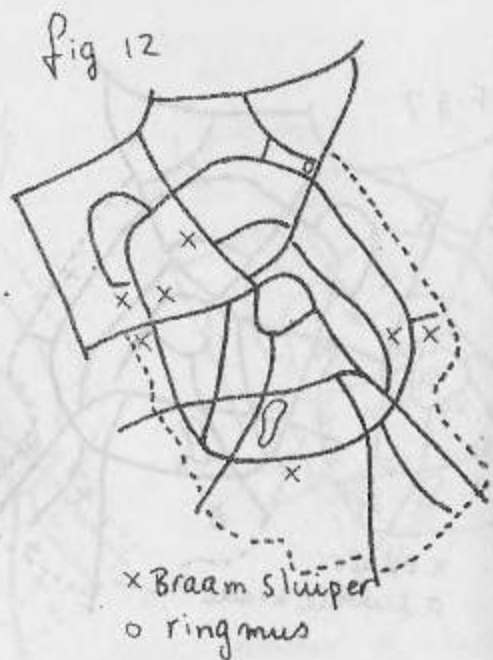
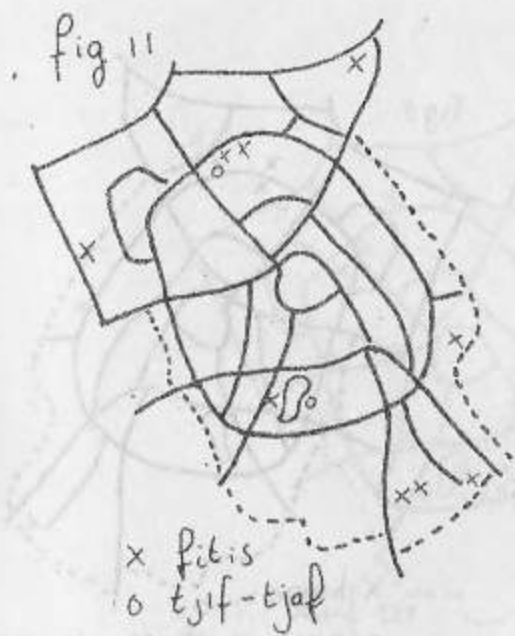
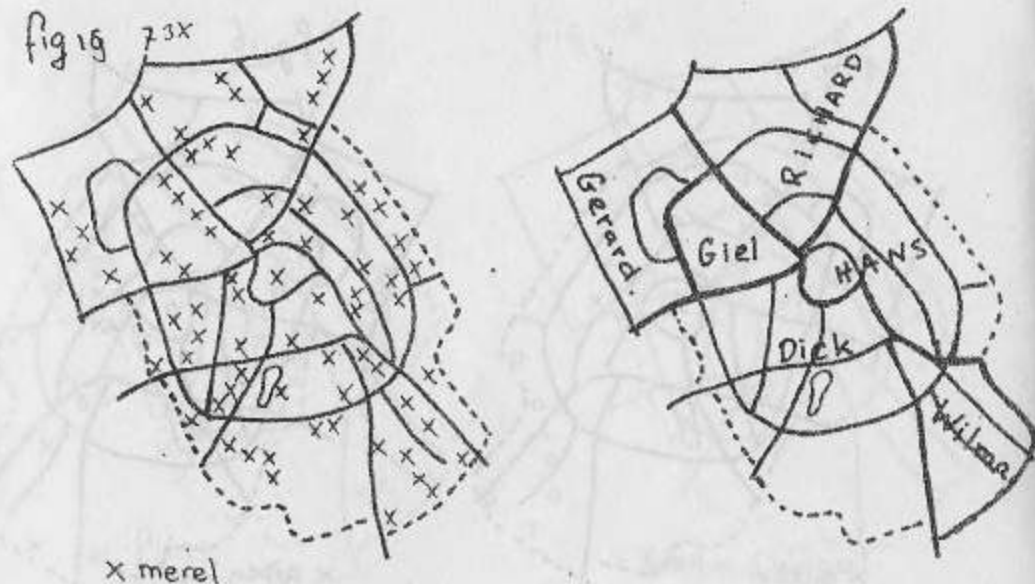

fig 16 73x

X merel

OLIESLACHTOFFERS.

In het tweede nummer van de Skor 1985 lazen we het overzicht van vorst-en olieslachtoffers van Frits-Jan en Richard. Maar het was nog niet helemaal volledig! Dat wil zeggen, een aantal vogels was er nog niet bij omdat zij levend aanspoelden en daarna naar het Natuurrecreatiecentrum gebracht werden. Helaas zijn de daar binnengebrachte vorstslachtoffers niet allemaal exakt bijgehouden. We kunnen dus alleen een lijstje met olieslachtoffers presenteren. Overigens moeten we niet denken dat het naar het NRC brengen van 'olievogels' een oplossing voor de vogels of het probleem is. Met veel moeite (en kosten) worden de dieren er gewassen en (de sterkste) in leven gehouden; echte 'zeewaardige' dieren worden het echter nagevoel nooit meer. Zij moeten hun leven verder in gevangenschap doorbrengen en fungeren in het centrum als schokkend bewijs van hoe de mens met het milieu omspringt.

Laten we hopen dat het sommige mensen wakker schudt... Terzake: vanaf herfst 1984 tot en met voorjaar 1985 werden op het NRC in totaal 76 levende dieren met olie gebracht, en wel de volgende soorten:

parelduiker	1	middelste zaagbek	1
roodhalsfuut	3	zwarte zeeëend	1
noordse stormvogel	1	zeekoet	63
eidereend	1	alk	5

Het is dus vooral de zeekoet die het slachtoffer wordt! De eerste werd al op 9 oktober binnengebracht en dat is al heel vroeg. Daarna was het gelukkig lange tijd stil maar vanaf 24 november was het weer raak. Tot half februari bleven de dieren regelmatig in klein aantal binnenkomen. Zelfs eind maart en begin april kregen we er nog. Toch lag het aantal ruim onder dat van het vorige seizoen. Toen hadden we er maar liefst 136! Dit betekent absoluut niet dat het dit seizoen minder was met de olie op de Noordzee. Het zit hem waarschijnlijk meer in het weer. Stookpieten spoelen naar onze ervaring voornamelijk aan bij (krachtige)westen- en noordwestenwinden. Bij veel oostelijke wind, zoals dit jaar in een echte winter, zijn er waarschijnlijk niet zo veel slachtoffers, ze spoelen alleen niet levend aan. Of ze komen in zo'n slechte conditie aan land dat ze spoedig daarna sterven. In ieder geval voordat goedwillende strandwandelaars ze oprapen.

Adriaan Dijkse

WAARNEMINGEN NR. 21 (EIND MAART TOT EN MET 10 MEI)

De winter was koud, maar ook het vroege voorjaar! Vooral in april bleef het kwik veel te laag steken. Dat resulteerde bij veel planten in een achterstand van zo'n 2 tot 3 weken. De vogels lieten zich er minder door beïnvloeden. De meeste soorten waren goed op tijd. Bij lage temperaturen is er het probleem dat zangvogels er wel al zijn, maar zich niet laten horen zodat ze minder makkelijk worden opgemerkt. De eerste waarnemingen van een groot aantal soorten in 1985 heb ik in een aparte lijst ondergebracht. Als er geruime tijd ligt tussen de eerste en tweede waarneming is die tweede tussen haakjes vermeld. Uit de lijst blijkt duidelijk welke vogelaars het meest actief zijn, wie de meeste 'uren maakt', terwijl ook ervaring uiteraard een rol zal spelen. Verder zijn er geen grote zeldzaamheden gezien, wel weer voldoende leuke om een lange lijst te maken.

EERSTE WAARNEMINGEN:

Doomvalk: 22-4 2 exx. W'duinen (FM).
Regenwulp: 9-4 1 ex. weiland Staatsbos (FM).
Groenpootruiter: 1-5 7 exx. De Muy (SBB).
Witgatje: 9-4 1 ex. naar NO, W'duinen (FM&RW).
Bosruiter: 9-5 1 ex. Waalenburg (AD&SD).
Tortelduif: 1-5 2 exx. Staatsbos (LD). Laat! (6-5).
Koekoek: 16-4 2 x gehoord nabij De Koog (G.Eelman). Vroeg! (25-4 2e wrn.)
Gierzwaluw: 1-5 2 exx. De Koog (K.Kuip).
Oeverzwaluw: 4-4 1 ex. De Geul (CB) (7-5 2e wrn!).
Boerenzwaluw: 3-4 1 ex. De Geul (CB). Op 5-4 2 x 2 exx. Op 21-4 2 paar op nest melkfabriek (DS&ML).
Huiszwaluw: 20-4 1 ex. Den Hoorn (PW).
Boompieper: 4-4 1 ex. zang De Koog (AD).
Gele kwikstaart: 4-4 1 ex. Muy en 1 ex. Geul (AD&SD).
Nachtegaal: 16-4 1 ex. De Muy (SBB). (29-4 2e wrn.)
Gekraagde Roodstaart: 19-4 1 ♂ ex. De Koog (W.v.Gerwen).
Paapje: 5-5 ♂ ex. Bleekersvallei (L.Daelder). Op 6-5 al verscheidene exx.
Tapuit: 1-4 ♂ ex. Westerslag (FM). Op 4-4 al verscheidene.
Sprinkhaanrietzanger: 19-4 zang Nederlanden (AD) en Muy (SBB).

Rietzanger: 6-5 zang De Nederlanden (AD).
Bosrietzanger: 3-5 1 ex. De Geul (CB). De vroegste wrn die ik van Texel kan vinden!
Braamsluiper: 19-4 De Muy (SBB).
Grasmus: Op 4-5 op drie verschillende plaatsen.
Tuinfluit: 21-4 1 ex. gezien Mokbaai (FM). (6-5 2e wrn.)
Zwartkop: 3-4 1 ♂ ex. Staatsbos (SD).
Fluiter: 30-4 zang Staatsbos (SD).
Fitis: 3-4 tenm. 2 zing. exx. De Geul (diverse wrns).
Bonte Vliegenvanger: 4-5 op 3 verschillende plaatsen, op 5-5 al veel meer.
Kleine Barmseis: 3-4 2 exx. Staatsbos (AD).

DE ANDERE WAARNEMINGEN:

Roodkeelduiker: 31-3 1 ex. Geulplas (PW&RW).
Geoorde Fuut: 6-4 ong. 40 exx. vrijwel alle in zomerkleed tussen Nieuwe Schild en IJzeren Kaap (FM&CR&JO).
Aalscholver: regelmatig in april/begin mei enkele exx. in Muy en Slufter (SBB).
Roerdomp: regelmatig roepend ex. Pompevlak (CB). Waarschijnlijk slechts een ongepaard ♂!
Flamingo: 13 en 14-4 1 ex. De Bol (diverse wrns).
Rietgans: 6-5 1 ex. ZW (PW). Een wel zeer ongewone tijd voor deze soort die gewoonlijk als eerste ons land verlaat. Waarschijnlijk geen echt wild ex. dus.
Rotgans: aantallen aan de lage kant dit voorjaar, max. in april zo'n 6.000 exx. (PP).
Nijlgans: 6-4 2 exx. De Muy (SBB). Omstreeks die tijd werd ook enkele exx. bij Zeeburg gezien. Deze soort schijnt het in Nederland steeds beter te doen. Wanneer gaan ze eens op Texel broeden?
Smient: 30-4 3 ♂♂ en 1 ♀ exx. Waalenburg (AD&SD).
Wintertaling: bleef dit jaar heel lang hangen: 27-4 nog ca. 45 exx. Mokbaai (CB) en 30-4 tenm. 50 exx. Waalenburg (AD&SD). Ook op 5-5 vermoedt CB nog een 15-tal doortrekkers in Geul en Mokbaai.
Zomertaling: De diverse waarnemingen beloven toch weer een aantal broedparen.
Witoogend: 2-4 ♂ ex. De Geul (CB). Sindsdien regelmatig gezien tot 17-4 en daarna 'herontdekt' op 5-5 door CB.
IJseend: 6-4 3 ♂♂ en 1 ♀ ex. IJzeren Kaap (FM&CR&JO).
Middelste Zaagbek: 2 ♀♀ exx. IJzeren Kaap (ML).

Wespendief: 6-5 1 ex. naar N Duinpark (PW)

Rode Wouw: 19-4 1 ex. Vuurtoren (PP)
en 21-4 1 ad. ex. naar N. Rozendijk (FM)

Grauwe Kiekendief: 6-5 1 ♀ ex. aangevallen door paartje blauwe kiekendieven dat kennelijk heel snel zag dat het geen soortgenoot was, Pompevlak (CB)

Sperwer: op 19-4 vlogen 's morgens met kalme vleugelslag en glijpauzes 2 exx. direkt achter elkaar boven De Koog naar NO (AD&SD). Zo mooi trek-kend zie je sperwers zelden op Texel. Verder werden nog 4 aprilwaarnemingen en 5 exx. in de eerste 5 meidagen gemeld door diverse waarnemers.

Buizerd: van 30-4 tot en met 6-5 5 exx. (diverse wrns.).

Ruigpootbuizerd: 18-4 1 ex. Westerduinen (LD) en 19-4 1 ex. De Geul (CB).

Visarend: 3-5 1 ex. N Mokbaai (CB), 4-5 1 ex. Vuurtoren (PP) en 6-5 1 ex. N De Muy (SBB).

Smelleken: 4 aprilwaarnemingen; in de eerste week van mei veel doortrek: tot en met de 7e (♀ ex. Bleekersvallei, LD) in totaal 4 exx. (3 maal ♀ en 1 onbekend) (CB, AD&SD, LD).

Slechtvalk: 6-5 1 ex. vermoedelijk een onvolwassen ♂ in de Bleekersvallei (FM).

Kraanvogel: vanaf 21-4 tot en met 6-5 regelmatig 1 ex.

(zelfde?), omgeving Den Hoorn, Staatsbos en Muy.

Kluut: 17-4 trekkend gehoord boven Den Burg (DS).

Goudplevier: nog vrij laat hoge aantallen: 29-4 ca.

1500 Waalenburgerdijk (AD).

Paarse Strandloper: 8-4 1 ex. tussen steenlopers dijk 't Horntje (PW)

Regenwulp: Als vanouds eind april weer regel-

matig op de weilanden in de Dennen. FM telde de meeste op 28-4: 35 exx Negen Bunders en 10 exx. Rozendijk.

Dwergmeeuw: 30-4 1 ad. ex. De Koog (AD) en 1 ad. ex. De Geul (CB), 7-5 1 ex. aldaar (CB).

Zwartkopmeeuw: de waarnemingen 19-4 3 ad. N Pompevlak (CB), 3-5 2 ad. (1 luid roepend) De Koog (AD) en 6-5 2 exx. ad. N Westerduinen (LD&L.Daalder) geven nog steeds enige hoop op een Texels broedgeval.

Grote Burgemeester: 28-4 1 ex. (2e winter) Westerslag (LD e.a.).

Visdief: 4-5 3 exx. baltsend Waalenburg (DS).

Dwergstern: 30-4 4 exx. Ottersaat (ML).

Zeekoet: 30-4 nog een olieslachtoffer op NRC gebracht en verscheidene vers dode exx. op strand!

Ransuil: 6-4 2 exx. bosje Hoge Berg en 9-4 1 ex. in bosje naast watercentrale (resp. DS&ML en G.Visch). De laatste plaats is vast geen broedplaats! Doortrek kan blijkens een ringmelding nog in de eerste week van mei plaatsvinden.

Turkse tortel: de voorjaars trek boven de duinen werd ook nu weer opgemerkt: 4-5 4 exx. N Bleekersvallei en 6-5 6 exx. N aldaar (LD) en ook op 6-5 10 exx. N De Nederlanden (AD).

Hop: 27-4 1 ex. nabij Vuurtoren (PP).

Draaihals: 1-5 1 ex. Negen Bunders (FM), 7-5 1 ex. Bleekersvallei (LD) en 7-5 1 ex. Pomona, Waalenburg (JD&ND).

Boompieper: Terwijl op 4-4 het eerste ex. in z'n territorium zat te zingen, was er in de eerste 10 dagen van mei nog sterke doortrek.

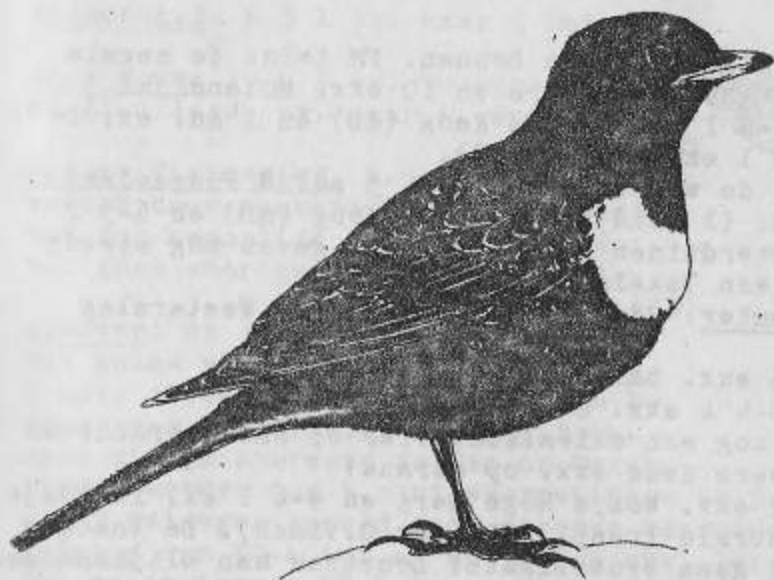
Engelse Gele Kwikstaart: 30-4 regelmatig trek De Geul (CB) en 5-5 6 exx. De Koog (AD&SD).

Grote Gele Kwikstaart: 4-4 1 ♀ ex. Rozendijk (FM).

Rouwkwikstaart: Tussen 30-3 en 3-4 werden in totaal 5 exx. gezien. Een 'slecht' voorjaar dus voor de soort.

Zwarte Roodstaart: Gedurende april diverse waarnemingen, soms geruime tijd op dezelfde plaats. We moeten steeds bedacht zijn op broedgevallen!

Beflijster: Tussen 12-4 (5 exx.) en 9-5 (4 exx.) zijn me in totaal 45 exx. bekend geworden. Vaak worden (dezelfde?) exx. gedurende langere tijd op dezelfde plaats gezien.

Kramsvogel: 7-5 nog tenminste 21 exx. W'burgerdijk (SD).
Zanglijster: tot tenminste 10 mei nog regelmatig doortrek.
Vuurgoudhaantje: 13-4 1 ex. De Slufter (SBB).
Baardmannetje: 6-4 5 exx. 'De Geul' (CB). De soort wordt in de herfst veel vaker gezien dan in het voorjaar.
Staartmees: 6-5 2 exx. Staatsbos (LD). Een waarneming die toch weer in de richting van broeden wijst.
Grauwe Klauwier: 17-4 1 ex. De Geul (F. Ellenbroek). De vroegste waarneming voor Texel en zelfs landelijk gezien erg vroeg. Gek zo'n 'warmte-minner' zo vroeg in een koud voorjaar.
Klaapekster: 12-4 1 ex. De Slufter (SBB) en 14-4 1 ex. De Westerduinen (L. Daalder).
Roek: 21-4 1 ex. Hoge Berg (DS&ML) en 30-4 1 ex. roepend hoog naar Z De Koog (AD).
Zwarte Kraai: 14-5 1 ex. + 1 ex. mengvorm zwarte/bonte kraai op Hoge Berg (DS&ML), maar op 11-5 de hybride in groepje niet-broeders (DS).
Taiga-gaai: Over een waarneming kon toch niet voor de volle 100% zekerheid verkregen worden en dat is natuurlijk wel noodzakelijk bij zoiets zeldzaams. Vergeten dus!

Keep: 24-4 2 exx. Staatsbossen (LD) en 28-4 nog een 5-tal aldaar (DS). Dit is nog niet extreem laat. Er zijn uit andere jaren diverse mei-waarnemingen.

Grote Barmsijs: 15-4 het laatste groepje van deze noordelijke barmsijsondersoort: 20 exx. langs de Rozendijk (FM).

Kruisbek: 5-5 1 ♂ ex. Staatsbossen bij De Koog, tijdens fourageren voortdurend ook zingend (SD). Na een afwezigheid van bijna drie-kwart jaar de voorloper van een nieuwe invasie? Broeden zoals vorig jaar heeft dit voorjaar zeker niet plaats gevonden.

Goudvink: 5-5 1 ♀ ex. Staatsbossen bij De Koog (AD). Mei-waarnemingen van doortrekkers waren van Texel niet bekend.

Appelvink: 19-4 1 ex. (waarschijnlijk ♂) in De Koog (AD).

Ortolaan: 6 en 7-5 1 ex. Bollekamer (J. Witte).

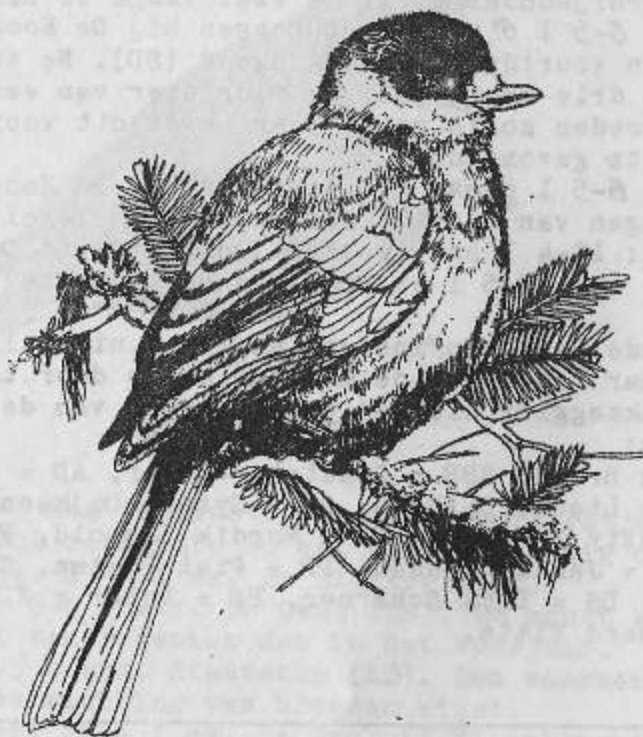
De volgende personen/instanties keken niet alleen naar vogels maar namen ook de moeite om ze door te geven. Onder dankzegging hierbij de betekenis van de afkortingen der namen:

CB = Cees Bruin, SBB = Staatsbosbeheer, AD = Adriaan Dijkse, LD = Lieuwe Dijkse, SD = Sytske Dijkse, JD&ND = Jan en Netty Driehuis, ML = Mardik Leopold, FM = Frits Jan Maas, JO = Jan den Ouden, PP = Piet Postma, CR = Cees Roselaar, DS = Dick Schermer, PW = Peter v.d. Wolf en RW = Richard Witte.

Voor de volgende Skor kunnen de waarnemingen, waarbij ongetwijfeld nog enkele eerste-voorjaarswaarnemingen (spotvogel, grauwe vliegenvanger), weer 'gewoon' binnen stromen tot uiterlijk de 25e. In dit geval dus de 25e juli.

Adriaan

Onze-helaas niet parmanente-huistekenaar Peter v.d. Wolf was al enthousiast en tekende 'even' een Taiga-gaal. Jammer genoeg is geen zekerheid verkregen over het voorkomen van deze soort op Texel de afgelopen winter. Maar een mooi plaatje is het wel....

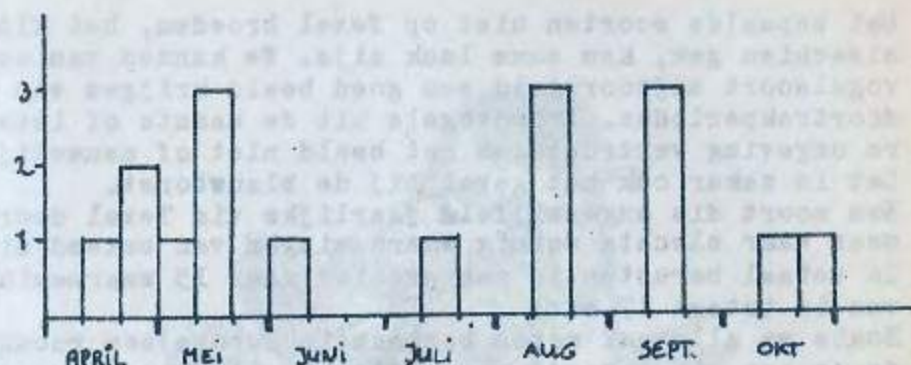
DE TREK VAN DE BLAUWBORST OP TEXEL

Dat bepaalde soorten niet op Texel broeden, het klinkt misschien gek, kan soms leuk zijn. We kunnen van zo'n vogelsoort bijvoorbeeld een goed beeld krijgen van de doortrekperiodes. Broedvogels uit de naaste of iets verder omgeving vertroebelen het beeld niet of nauwelijks. Dat is zeker ook het geval bij de blauwborst.

Een soort die ongetwijfeld jaarlijks via Texel doortrekt, maar waar slechts weinig waarnemingen van bekend zijn. In totaal berusten in ons archief maar 15 waarnemingen van in totaal 17 exr!

Zoals we allemaal weten bestaan (in Europa) een roodgesterde en een witgesterde vorm. Slechts één van de waarnemingen (een vogel die zich op 4 mei 1970 doodvloog) betrof met zekerheid een witgesterde. Bij 6 gevallen staat duidelijk roodgesterde en bij 1 waarschijnlijk roodgesterde voorn. Dat daarover zo weinig gegevens zijn komt ongetwijfeld door het feit dat, hoe kleurig zo'n beest ook kan zijn, zeker de wijfjes en ook de mannetjes buiten de broedtijd, veel minder opvallend zijn. Bovendien is de blauwborst op trek meestal een heel onopvallend beest dat graag in dichte dekking blijft of er snel in verdwijnt. We zien dan alleen een beestje met een roodachtige bovenstaart, en 'roodstaartje' of 'nachttegaal' is al gauw de onjuiste conclusie. Bij de blauwborst overigens is alleen de basis van de staart rosig.

Bepaald meer duidelijk waren de waarnemingen van zingend dieren: 19-5-75 één in de Eyerlandsche Duinen (eigen waarneming) en 10-6-84 één bij de vuurtoren (Fritsjan Maas). In de figuur (volgende blz) staan de aantallen waargenomen exemplaren per tiendaagse periode aangegeven. We zien dat de beste tijd op het moment dat u de Skor ontvangt al voorbij is. Straks in augustus en september en zelfs in oktober maakt de fanatieke vogelaar echter ook nog een kansje. Vanwege het geringe aantal waarnemingen is er natuurlijk niet al te veel te zeggen over de beste periodes. Daarom is de figuur waarschijnlijk ook zo 'brokkelig'. Half april tot half mei lijkt de hoofd-doortrektijd in het voorjaar en in de nazomer en de herfst kunnen we de

soort waarschijnlijk vooral verwachten in de laatste decade van augustus tot ver in september. De oktoberwaarnemingen zijn waarschijnlijk uitzonderingen. De laatste waarneming vermeld in de (oude) Avifauna van Nederland is 22 oktober. Op 28 oktober 1966 echter werd nog een dood mannetje bij de Geul gevonden (hoe lang al dood?) De vroegste waarneming van Texel is tot nu toe 20 april (roodgesterde vorm). Dat is niet extreem vroeg, elders werd deze vorm al eind maart gezien. Twee van de 17 exx. zijn op oostelijk Texel gezien, van één is de plaats (mij) onbekend en de rest is waargenomen op de westelijke helft, met name veel in de duinen.

Adriaan Dijkse

LET OP: in de figuur is helaas een fout geslopen. De drie dieren die in de tweede augustus-decade gezien zouden zijn, zijn dat pas in de derde! Die balk moet dus één stapje naar rechts.

ADVERTE

advertentie: te koop aangeb. weg. overcompleet: 1 gloednieuw ex. 'Vogelinventarisatie-achtergronden, richtlijnen en verslaglegging (495 pag.), het handboek voor ieder die vogels inventariseert of telt. Prijs f 37,50 (winkelpr. f 55,00) Te bevr./af te halen bij Adriaan, Duinroosstr. 20, De Koog, tel. 02228-676, ná 24 juni.